

ferència pels seus paisatges, la seva arquitectura i, fins i tot, pels seus clubs esportius, no se'l coneix globalment per la seva potència científica i d'innovació. Tampoc la nostra societat es reconeix aquesta potència.

És per això que l'Institut d'Estudis Catalans, amb la voluntat i l'obligació de difondre arreu l'alta recerca científica, per iniciativa de dues de les seves seccions, s'ha decidit a endegar una iniciativa que posi un gra de sorra en l'escenari de la publicació en anglès de resultats científics i ha creat, i ja n'ha publicat el primer número, la revista *Contributions to Science*. Tenim algunes revistes científiques temàtiques d'àmbit internacional, per exemple, de matemàtiques o de química, que publiquen els seus articles en anglès i que gaudeixen ja d'una certa consideració internacional, però, en canvi, fins ara no hi teníem una revista que tingui com a factor comú la pertinença a la comunitat científica del nostre país. És en aquest

entorn en què s'inscriu *Contributions to Science*. Vol ser un aparador rigorós i actiu en el qual es publiquin en anglès articles de revisió sobre els treballs i sobre els resultats més notables assolits pels grups de recerca del nostre país donant-los-hi una difusió internacional, tot i que limitada, en la seva versió impresa, però el màxim d'amplia en la seva futura versió electrònica. L'assoliment i l'anàlisi, amb el temps, dels números de la revista serà una aproximació, d'una banda, a la dimensió del nostre sistema de recerca en ciències i tecnologia i, d'altra banda, serà un indicador, al meu parer, força bo de llur qualitat temàtica. Esperem, doncs, que aquesta publicació que fa poques setmanes ha sortit amb el seu primer número i que probablement quan surti aquest article ja n'haurà produït el segon, assoleixi molts anys de vida i compleixi els fins pels quals ha estat creada.

Josep Enric Llebot
Secretari científic IEC

Premis i concursos

Premi Ferran Sunyer i Balaguer

Convocatòria

El premi, creat per la Fundació Privada Ferran Sunyer i Balaguer i l'Institut d'Estudis Catalans és dotat amb 10.000 euros.

Ferran Sunyer i Balaguer fou un matemàtic català, tetraplègic, que morí el 1967. Ha estat sens dubte un dels millors investigadors en matemàtiques que ha tingut el país i, malgrat la seva discapacitat, va publicar nombrosos articles de recerca valorats internacionalment.

Per prendre part en aquesta convocatòria s'ha de presentar una monografia escrita en anglès que exposi els resultats més destacats d'una àrea de les matemàtiques en la qual s'hagin produït avenços recentment i l'autor hagi tingut importants contribucions. L'obra ha

de tenir un mínim de cent cinquanta pàgines, i no pot estar subjecta a *copyright* ni haver estat sotmesa a cap empresa editorial per a ésser publicada.

La ponència serà formada per cinc investigadors en matemàtiques, un d'ells proposat per la Fundació.

L'obra guanyadora serà publicada en la col·lecció «Progress in Mathematics» de l'editorial Birkhäuser.

Termini d'admissió dels originals: 15 de desembre de 2000.

Més informació:

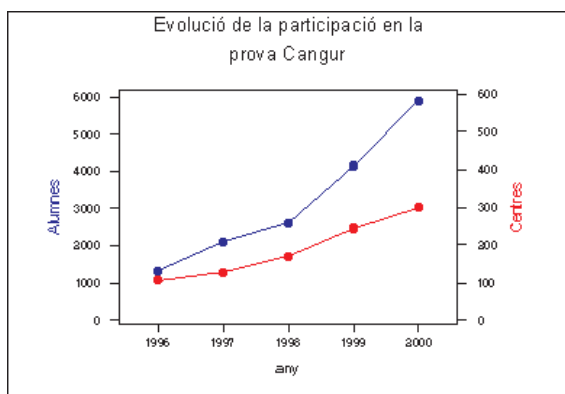
<http://www.crm.es/info/ffsb.htm>

El Cangur de la SCM i altres aventures

Al final de l'any 1995 la junta de la SCM va decidir convocar un concurs de problemes de matemàtiques per a alumnes de secundària, tot incorporant-se a l'organització europea *Le Kangourou des mathématiques*. Algunes opinions ens van dir que érem una mica aventurers. I potser era cert, però els que hem estat a la comissió **Cangur** des del primer any podem dir que l'aventura ens ha portat respostes molt gratificants.

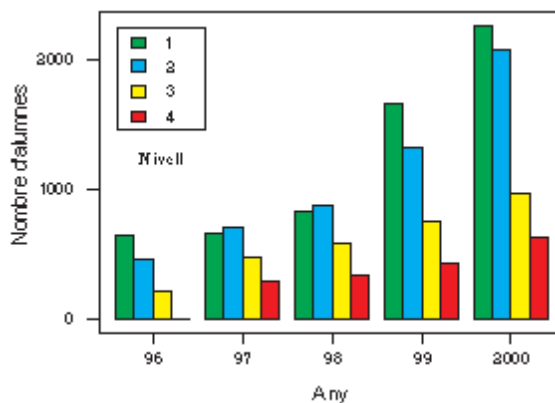
La nova convocatòria buscava un cert contrast amb l'Olimpiada, iniciativa de molt més àmplia tradició a Catalunya, perquè intentava adreçar-se a un ampli sector de la població escolar. Com diu «la filosofia» de *Le kangourou* es pretén «contribuir a la popularització i la promoció de les matemàtiques entre el jovent. Es marca com a objectiu estimular i motivar una àmplia majoria de l'alumnat seguint el programa normal de la seva classe [...] sense buscar cap selecció nacional ni cap comparació entre països.»

La participació en el primer **Cangur-SCM** l'any 1996 (103 centres i 1.313 participants) i la col·laboració i les opinions rebudes ens van animar a continuar. I així any rere any s'ha mantingut a un nivell altíssim la col·laboració del professorat (ben segur que aquesta és la clau de l'èxit del **Cangur**) i s'ha anat augmentant la participació. El gràfic següent ho mostra clarament i en el cinquè **Cangur-SCM**, el de l'Any Mundial de les Matemàtiques, han respost 299 centres i 5.906 alumnes, amb considerables augments, del 22,5 % i del 42,5 % respecte a les dades de l'any 1999.

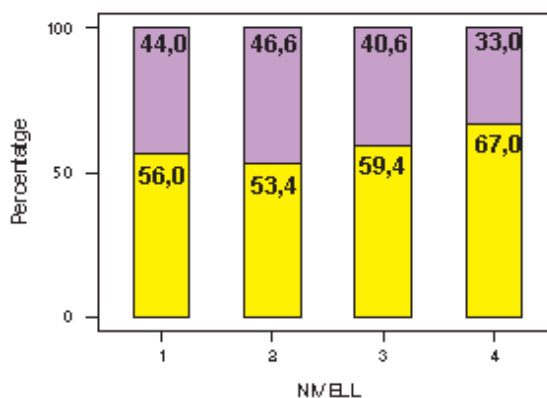

El primer any el **Cangur-SCM** es va adreçar als alumnes de BUP i FP, nivells de 14, 15 i 16 anys. El segon any es va ampliar a

la franja d'alumnes de 17 anys, els del darrer curs de secundària, i des d'aquell any la nostra prova té quatre nivells d'edat. I si ens podia fer trontollar el dubte de «què passarà amb la reforma?» el gràfic següent mostra que l'evolució ha estat molt positiva globalment i nivell per nivell.

Es constata també que la distribució de participants tendeix a fer-se cada any més homogènia si es compara amb les diferents zones geogràfiques i el mateix passa amb la relació de premiats (en el **Cangur-2000** van rebre menció alumnes de 63 centres d'arreu de Catalunya), però hi ha una dada que «fa pensar». El gràfic següent mostra la participació en la darrera edició del **Cangur** classificada per sexes i nivells. Com que mostra una realitat ben diferent a la composició de les nostres aules, deixem que cadascú en tregui les pròpies conclusions.

Ja està convocat el **Cangur-2001**. Les seves activitats hauran començat el dia 8 de novembre amb una reunió per recollir suggeriments dels centres participants, arribaran al seu zenit el dia 22 de març, data fixada per la comissió europea per a la realització de la prova i

es clouran amb la gran festa de repartiment de premis.

Ara bé, l'aventura va adquirint noves facetes. I d'aquesta manera, responent a una proposta sorgida en les reunions del professorat dels centres col·laboradors en el **Cangur** va sorgir la idea de fer un concurs col·lectiu i van néixer els RELLEUS 2000 amb tres objectius:

- que la participació fos col·lectiva,
- que s'allargués en el temps com a tasca complementària a la del *Cangur*,
- que es fes ús d'eines telemàtiques.

El caràcter col·lectiu d'aquesta nova aventura és múltiple:

- el professorat dels centres participants pot proposar problemes, que una comissió selecciona i en cada «jornada» formula a través de la xarxa Internet un problema de cada nivell **Cangur**;
- els problemes estan redactats de manera que una part de la solució de cadascun serveix per al següent: cal resoldre'ls «per relleus», amb col·laboració d'alumnes de diversos nivells que, tanmateix, poden començar a treballar individualment;

- el professorat dels centres participants selecciona les millors respostes del seu centre (no es participa pas com a «equips tancats» sinó com a centre) i envia telemàticament la resposta;
- les valoracions dels treballs presentats les fa, també, el professorat dels centres participants.

Les opinions dels centres participants, ben favorables i que agraïm sincerament, ens impulsen a convocar la segona edició d'aquest concurs, els RELLEUS 2001, que també esperem completar amb una altra activitat telemàtica i de caràcter col·lectiu: una sessió *online* de resolució de problemes (en podríem dir, segurament, *problemes a l'esprint*) com la que es va celebrar el dia anterior al repartiment de premis del **Cangur-2000**.

Si voleu tenir una informació completa i actualitzada, dia a dia, d'aquestes activitats o voleu conèixer els enunciats, solucions i classificació del **Cangur-2000**, tots els detalls del concurs RELLEUS 2000 i de la prova *online* que es va celebrar, us convidem a visitar la pàgina web de la SCM: <http://www.ies.es/scm>.

Antoni Gomà
Comissió Cangur/Relleus
IES Joanot Martorell. Esplugues

Matemàtiques i ensenyament

La Matefest

La Matefest, la primera fira matemàtica de caràcter lúdic i experimental de la Facultat de Matemàtiques de la UB, es va celebrar el passat 12 d'abril de 2000. Després d'haver cursat l'assignatura de didàctica de les matemàtiques amb el professor Anton Aubanell i de tenir constància de la fira matemàtica Matemagnum, vaig pensar que en un marc ideal com és el claustre de la Facultat de Matemàtiques, bressol dels matemàtics del nostre país, no hi podia faltar una fira organitzada pels propis estudi-

ants. Així, la motivació d'uns setanta alumnes de la nostra facultat va ser el detonant que va fer que el nostre pati visqués un dia festiu i lúdic i que encetéssim tots plegats una nova pàgina de la història de la facultat.

El nostre degà, Joan Elias, així com alguns professors, van col·laborar activament en l'organització d'alguns estands, tot aportant-hi idees. També tot el personal d'administració i serveis va col·laborar en tot el que li va ser possible. L'entusiasme i la participació